

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КУРОРТОЛОГІЯ»

напрямів підготовки *б.140103 «Туризм», б.140101 «Готельно-ресторанна справа»*

Інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, факультет Менеджменту, заочне відділення*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Курортологія**» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напрямів підготовки 6.140103 «Туризм», 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»), 2013. – 12 с.

Розробник: ст. викл. О. М. Кравець

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Туризму і готельного господарства.

Протокол № 1 від «28» серпня 2013 року.

Завідувач кафедри Туризму і готельного господарства
д.е.н., проф. І. М. Писаревський

Схвалено науково - методичною радою факультету Менеджменту.

Протокол № 1 від «29» серпня 2013 року.

Голова д.е.н., проф. І. М. Писаревський

Продовження табл.

1	2	3
Модулів – 1	Спеціальності (професійні спрямування):	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – контрольна робота (КР)		Семестр
Загальна кількість годин – 72	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	7-й
		Лекції
		–
		Практичні
		4 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		56 год.
		в т.ч. індивідуальні завдання (КР):
25 год.		
		Вид контролю: залік

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для заочної форми навчання – 5 % до 95 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування.

Завдання: набуття навичок щодо використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів під час лікування в умовах санаторно-курортних закладів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні цілющі властивості природних лікувальних факторів, властивостей та механізми їх впливу на організм людини;
- нормативно-правові акти у сфері курортології;
- діяльність курортної інфраструктури;
- вплив природно – ресурсних факторів на розвиток курортної справи;
- питання санітарної охорони курортів

вміти :

- знаходити курортні ресурси;
- вивчати можливості використання курортних факторів з метою

туризму, рекреації, лікування та профілактики на курортах;

- вивчати попит населення у санаторно-курортному лікуванні;
- організувати туризм, рекреацію, лікування та профілактику на курортах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Основи курортології*

Тема 1. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму.

Тема 2. Історія розвитку санаторно-курортної справи.

Тема 3. Основи медичної кліматології.

Тема 4. Основи бальнеології та бальнеотехніки.

Тема 5. Основи грязелікування.

Тема 6. Лікування глиною в курортній практиці.

Тема 7. Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні.

Тема 8. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці.

Тема 9. Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори.

Тема 10. Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж.

Тема 11. Провідні світові лікувальні курорти та лікувальний туризм.

Змістовий модуль 2. *Організація санаторно-курортного лікування*

Тема 12. Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту.

Тема 13. Управління санаторно-курортними закладами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	6.140103 «Туризм»						6.140101 «Готельно-ресторанна справа»					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	ла б	інд		с.р.	о	л	п	ла б
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. КУРОРТОЛОГІЯ												
Змістовий модуль 1.1. <i>Основи курортології</i>												
1. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму	4	1	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3
2. Історія розвитку санаторно-курортної справи	3	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	3
3. Основи медичної кліматології	3,5	0,5	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3
4. Основи бальнеології та бальнеотехніки	3,5	0,5	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3
5. Основи грязелікування	3,5	0,5	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6. Лікування глиною в курортній практиці	2,5	0,5	-	-	-	2	3	-	-	-	-	3
7. Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні	3,5	0,5	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3
8. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці	2,5	0,5	-	-	-	2	3	-	-	-	-	3
9. Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	3,5	0,5	1	-	-	2	3,5	-	0,5	-	-	3
10. Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж	2,5	0,5	-	-	-	2	3	-	-	-	-	3
11. Провідні світові лікувальні курорти та лікувальний туризм	7	-	2	-	-	5	3,5	-	0,5	-	-	3
Разом за ЗМ 1.1	39	5	8	-	-	26	36,5	-	3,5		-	33
Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування												
12. Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту	7,5	0,5	1	-	-	6	6	-	-	-	-	6
13. Управління санаторно-курортними закладами	5,5	0,5	1	-	-	4	4,5	-	0,5	-	-	4
Разом за ЗМ 1.2	13	1	2	-	-	10	10,5	-	0,5	-	-	10
ІНДЗ (КР)	20	-	-	-	20	-	25	-	-	-	25	-
Усього годин	72	6	10	-	20	36	72	-	4	-	25	43

5. Теми семінарських занять
не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		6.140103 «Туризм»	6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
1	2	3	4
1	Курорти – провідний сегмент індустрії туризму	1	0,5
2	Історія розвитку санаторно-курортної справи	-	-
3	Основи медичної кліматології	1	0,5
4	Основи бальнеології та бальнеотехніки	1	0,5
5	Основи грязелікування	1	0,5

Продовження табл.

1	2	3	4
6	Лікування глиною в курортній практиці	-	-
7	Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні	1	0,5
8	Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці	-	-
9	Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	1	0,5
10	Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж	-	-
11	Провідні світові лікувальні курорти та лікувальний туризм	2	0,5
12	Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту	1	-
13	Управління санаторно-курортними закладами	1	0,5
	Разом	10	4

7. Теми лабораторних занять не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		6.140103 «Туризм»	6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
1	Курорти – провідний сегмент індустрії туризму	2	3
2	Історія розвитку санаторно-курортної справи	3	3
3	Основи медичної кліматології	2	3
4	Основи бальнеології та бальнеотехніки	2	3
5	Основи грязелікування	2	3
6	Лікування глиною в курортній практиці	2	3
7	Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні	2	3
8	Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці	2	3
9	Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	2	3
10	Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж	2	3
11	Провідні світові лікувальні курорти та лікувальний туризм	5	3
12	Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту	6	6
13	Управління санаторно-курортними закладами	4	4
14	ІНДЗ (КР)	20	25
	Разом	56	68

9. Індивідуальні завдання

В межах дисципліни «Курортологія» в якості ІЗ студент виконує підсумкову контрольну роботу (далі – КР).

Метою КР є набуття навичок комплексної оцінки розвитку лікувально-оздоровчого туризму відповідної країни світу.

Вимоги до оформлення КР наведені в методичних вказівках з дидактичним забезпеченням до практичних занять, самостійної роботи та виконання КР з дисципліни «Курортологія».

Зміст КР наступний: 1) титульний аркуш; 2) вступ; 3) основна частина; 4) висновки; 5) список використаних джерел; 6) додатки.

Вступ має містити обґрунтування актуальності обраної теми, формулювання об'єкта і предмета дослідження, мету і зміст поставлених завдань.

Основна частина КР складається з трьох розділів:

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАЇНИ.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНІ.

РОЗДІЛ 3. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ОСНОВНИХ КУРОРТІВ КРАЇНИ.

Обсяг готової КР має становити у друкованому варіанті 25 – 35 сторінок. Орієнтовна кількість сторінок у розділах: вступ – 1 – 2 с.; основна частина – 20 – 30 с.; висновки – 1 – 2 с.

Список використаних джерел необхідно складати у порядку згідно появи посилань на них у тексті роботи.

Обсяг часу на виконання КР в годинах для студентів заочної форми за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» становить 20 годин, за напрямом 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» – 25.

10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні самостійній роботі з навчальною літературою.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль проводиться шляхом підготовки КР.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

11. Методи контролю

Загальне модульне оцінювання з дисципліни здійснюється за накопичувальною системою і передбачає:

- 1) відвідування лекційних та практичних занять;
- 2) виконання і презентацію індивідуального завдання (КР);

3) проведення підсумкового контролю з дисципліни за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» у формі підсумкового екзаменаційного тестування, з напряму 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» – підсумкового залікового тестування у навчальному дистанційному курсі «Курортологія».

12. Розподіл балів, які отримують студенти

за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм»

Вид робіт, що оцінюється	Оцінка, %	Примітка
Виконання й захист КР	0 – 40	Визначається як оцінка, яку студент одержав за виконання і захист КР за 40-а бальною шкалою
Підсумкове тестування (екзамен)	0 – 60	<i>Проводиться після того, як студент одержав оцінку за виконання та захист КР.</i> Екзаменаційні тести містять запитання у кількості кратній 60. Запитання за змістовими модулями 1.1 та 1.2 в екзаменаційних тестах представлені порівну. Оцінка за тести визначається за 60-и бальною шкалою й дорівнює числу правильних відповідей, наданих студентом
Оцінка за модуль 1	0 – 100	Оцінку визначають як суму кількості балів у відсотках, накопичених студентом в ході виконання і захисту КР та суми відсотків балів, набраних за результатами екзаменаційного тестування

за напрямом підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Вид робіт, що оцінюється	Оцінка, %	Примітка
Виконання й захист КР	0 – 40	Визначається як оцінка, яку студент одержав за виконання і захист КР за 40-а бальною шкалою
Підсумкове тестування (залік)	0 – 60	<i>Проводиться після того, як студент одержав оцінку за виконання та захист КР.</i> Залікові тести містять запитання у кількості кратній 60. Запитання за змістовими модулями 1.1 та 1.2 в тестах представлені порівну. Оцінка за тести визначається за 60-и бальною шкалою й дорівнює числу правильних відповідей, наданих студентом
Оцінка за модуль 1	0 – 100	Оцінку визначають як суму кількості балів у відсотках, накопичених студентом в ході виконання і захисту КР та суми відсотків балів, набраних за результатами залікового тестування

За КР студент одержує:

- оцінку «відмінно» (37–40 балів) – якщо повністю виконані вимоги за критеріями 1 – 5 і студент відповів на 91-100% запитань при захисті роботи;
- оцінку «добре» (31–36 балів) – якщо повністю виконані вимоги за критеріями 1 – 5 і студент відповів на 71-90% запитань при захисті роботи;
- оцінку «задовільно» (21–30 балів) – якщо не виконано хоча б одну з вимог за критеріями 1 – 4 або студент відповів менш ніж на 70% запитань при захисті роботи;
- оцінку «незадовільно» (0–20 балів) – якщо не виконано більш двох вимог за критеріями 1 – 4 або студент відповів менш ніж на 50% запитань при захисті роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки з дидактичним забезпеченням до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Курортологія» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напрямів підготовки 6.140103 «Туризм», 6.140101 «Готельно-ресторанна справа») / О. М. Кравець; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 54 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Степанов Е. Г. Основы курортологии : учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х.: ХНАГХ, 2006. – 326 с.
2. Степанов Е. Г. Санаторно-курортное лечение : учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х. : ХНАГХ, 2006. – 332 с.
3. Ассман Д. Чувствительность человека к погоде / Д. Ассман. – Л. : Гидро-метеоиздат, 1966. – 156 с.
4. Бабкина А. В. Специальные виды туризма : учеб. пособие / А. В. Бабкина. – Ростов н/Д: Феникс, 2008. – 252 с.
5. Боголюбов В. М. Курортология и физиотерапия / В. М. Боголюбов. – М. : Бином, 2008. – 312 с.
6. Ветитнев А. М. Курортное дело : учеб. пособие / А. М. Ветитнев, Л. Б. Журавлева. – М. : КНОРУС, 2006. – 528 с.
7. Драчева Е. Л. Специальные виды туризма. Лечебный туризм : учеб. пособие / Е. Л. Драчева. – М.б Кнорус, 2008. – 152 с .
8. Кусков А. С. Курортология и оздоровительный туризм / А. С. Кусков, О. В. Лысикова. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 320 с.
9. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посібник / В. Н. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Допоміжна

1. Великанов И. И. Атеросклероз – болезнь века. Санаторно-курортное лечение, профилактика / И. И. Великанов. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1976.– 133 с.
2. Галевич Ю.С. Санаторно-курортное лечение печени желчевыводящих путей / Ю. С. Галевич, А. Г. Саакян. – Ставрополь : Кн. изд-во, 1976. – 123 с.
3. Кочатков Д. Физиопрофилактика и закаливание / Д. Кочатков, М. Михалков. – София : Медицина и физкультура, 1975. – 238 с.
4. Курако Ю. Л. Восстановительное лечение в условиях курорта больных, перенесших инсульт /Ю. Л. Курако, Д. Н. Вайсфельд. – К. : Здоровье, 1981. – 134 с.
5. Курорты: энциклопедический словарь / [гл. ред. Е.И. Чазов]. – М. : Сов. энциклопедия, 1983. – 592 с.
6. Лобода М. В. Основы курортологии / М. В. Лобода, Э. А. Колесник. – К. : Изд. Куприянова, 2003. – 512 с.
7. Олефиренко В.Г. Водно-теплелечение / В. Г. Олефиренко. – 2-е изд. – М. : Медицина, 1978. – 278 с.
8. Саакян А. Г. Курортное лечение гастрита и язвенной болезни / А. Г. Саакян. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1979. – 127 с.
9. Саакян А. Г. Курортное лечение колитов и заболеваний прямой кишки / А. Г. Саакян. – Ставрополь : Книжн. изд-во, 1975. – 159 с.
10. Серебряна Л. А. Санаторно-курортное лечение больных с заболеваниями пищеварительной системы / Л. А. Серебряна. – К. : Здоровье, 1978. – 156 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Бальнеологические курорты [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.allmedicina.ru/news.php?rubr=71>.
2. Безруков Ю. Ф. Рекреационные ресурсы и курортология / Ю. Ф. Безруков [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.jewellery.org.ua/address/Bezrukov-09.pdf>.
3. Вивчення потенційних ринків для Спа-лікувального туристичного сектору Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://linc.com.ua/documents/storage/Spa_Market_Research.pdf.
4. Восстановительная медицина и курортология [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.unmc.su/Kremlin_medicine/Journal-3-2008.pdf.
5. Все курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.yestravel.ru/resorts/>.
6. Кравець О. М. Курортологія : навчальний дистанційний курс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=1127>
7. Курорты та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sankurort.ua/>.
8. Курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.tourua.com/ru/resort/>.
9. Менеджмент діяльності санаторно-курортних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.htm.

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Курортологія»

напрямів підготовки *б.140103 «Туризм», б.140101 «Готельно-ресторанна справа»*

Розробник: **КРАВЕЦЬ** Ольга Миколаївна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 347 б

Підп. до друку 4.11.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9514

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.